

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Tekniska nämnden

Antagande av riktlinjer Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder

Ärendet

Tekniska nämndens ansvarsområde sträcker sig över ett flertal vitt skilda verksamhetsområden. Många av dem är strategiskt viktiga ur ett samhällsbärande perspektiv och innefattar stora ekonomiska värden. De kräver en god långsiktig planering samtidigt som de behöver en flexibilitet i genomförandet. Därför bör tekniska nämnden besluta om bärande principer som verksamheten sedan kan basera sin planering av åtgärder kring.

Bärande principer ska vara övergripande till sin karaktär men samtidigt syfta till att ge förvaltningen god styrning avseende väsentliga utgångspunkter och prioriteringar gällande planering inom olika verksamhetsområden.

När bärande principer har beslutats ska verksamhetens planer basera sig på dessa. Planerna kommer att informeras om i nämnden och följas upp årligen.

Med föreliggande ärende antar tekniska nämnden bärande principer som ligger till grund för planering och utförande av klimat- och skelettjordsåtgärder i Danderyds kommun.

Detta ärende ska ses som en del i det utvecklingsarbete som görs i tekniska nämnden avseende styrning och ledning. Utvecklingsarbetet är pågående varför de bärande principerna i detta ärende behöver utvärderas under det fjärde kvartalet 2025 och eventuellt revideras.

Principerna ligger till grund för samhällsutvecklingsförvaltningen i arbetet med att årligen ta fram en plan för kommande års planering och åtgärder. Principerna avgör vilka åtgärder som ska prioriteras och utföras för skapa en grönare miljö och samtidigt hantera skyfall och dagvatten. Detta innefattar bland annat skelettjord för att hantera, infiltrera, och rena dagvatten, skapa grönare och livligare ytor samt hantera dagvatten för att skapa säkrare vägar samt skydda fastigheter mot översvämning. Principernas åtgärder skapar även synergier som ökar den biologiska mångfalden samtidigt som vattenkvaliteten ökar och dagvattennätet avlastas.

Sammantaget bedöms detta ge förvaltningen goda förutsättningar att över tid planera kommunens nödvändiga åtgärder för klimatstrategi, dagvattennät och grönytor på ett kostnadseffektivt sätt.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden antar riktlinjer Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder.

Bakgrund

Planeringsprocessen för klimat- och skelettjordsåtgärder initierades 2024 och pågår aktivt.

Projektering och budgetering för innevarande år tas fram under januari-februari varje år. Som underlag till den finns de bärande principerna som grund för vilka åtgärder som ska utföras i kommunen.

De bärande principerna ska säkerställa vilka åtgärder inom klimat- och skelettjord som ger bäst synergier mellan överskridande projekt ut en kostnadseffektiv synvinkel.

Tekniska nämnden behandlade den 24 april 2025 (§ 42) information om riktlinjerna Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Danderyds kommuns ansvar är att utföra investeringsprojekt för att möta de förändringar i klimatet som sker på global nivå. Det innebär åtgärder för hantering av ökad frekvens av skyfall och större mängds dagvatten på lokal nivå. Vidare innebär det att säkra körbanor (avledning av dagvatten) och skydda fastigheter mot översvämning.

För att åstadkomma en god kostnadseffektivitet krävs långsiktiga åtgärder och samordnade projekt.

Bärande principer för klimat- och skelettjord ur underhållsperspektiv:

Utgångspunkten är att prioritera och samordna stora åtgärder som ger bestående resultat över lång tid genom att i största mån använda naturytor för hantering av skyfall/dagvatten. Genom att använda naturytor kan det befintliga dagvattennätet avlastas mot ökade skyfall/dagvatten i framtiden.

Prioriterat är att åtgärder som minimerar risk för översvämning, ökar trivsel för medborgare samt skapar en bättre ekologisk mångfald samt rening av vatten i naturmark.

- **Ekonomi**

Investeringsprojekt klimat- och skelettjord ska ske inom givna ekonomiska ramar.

- **Inventering**

Inventering/kartläggning och prioritering av kommunens riskområden för skyfall ska genomföras och revideras årligen. Åtgärdsprojekt ska genomföras enligt av förvaltningen fastställd plan.

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Jan Lundberg

- **Avgränsning / Prioritering**

- Områden som drabbas hårdast med avseende på 50- och 100-års regn.
- Gröna stråk eller alléer med höga biologiska värden.
- Särskilt skyddsvärda träd med exceptionellt höga biologiska värden.
- Vägsträckor som bedöms skapa stora vinster avseende biologisk mångfald, rening av dagvatten och allmän trivsel för en större grupp invånare.

- **Samordnade insatser**

Samordning ska ske med andra insatser såsom byte av vattenledningar, övrigt ledningsarbete, avvattning, detaljplanarbete, vägnät, trafiksituationer andra liknande faktorer.

Planering av klimat- och skelettjordsåtgärder utifrån bärande principer

Omfattande kartläggning och inventering av prioriterade områden utförs årligen under projektets genomförande. Kartläggningen samordnas med stora projekt inom kommunens klimatstrategi, kommunala projekt inom park, gata och VA.

Varje projekt projekteras med ett långsiktigt klimatstrategiskt perspektiv med bedömda effekter. Större projekt med omfattande åtgärder som samordnas med klimatstrategi, VA, trafikplanering och detaljplan projekteras med uppföljning för att utvärdera resultat ur både klimat, miljö, infrastruktur och ekonomisk synvinkel.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Samhällsutvecklingsförvaltningen anser att de bärande principerna för klimat- och skelettjordsåtgärder kommer att bidra till att åtgärder för en grönare miljö samt hantering av skyfall och dagvatten kan genomföras inom Danderyds kommun i en takt som förhindrar att merkostnader uppstår.

Principerna ger en långsiktig och strategisk bedömning för att uppnå en ekonomiskt hållbar budget. Utförda projekt redovisas årligen för att följa upp resultat och ekonomi.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för barn och unga. De föreslagna riktlinjerna möjliggör effektivare klimat- och skelettjordsåtgärder som minskar risken för översvämning, ökar trafiksäkerheten, bidrar till renare dagvatten och skapar en grönare kommun. Sammanfattningsvis kan riktlinjerna säkerställa en bättre miljö för barn och unga.

Samhällsutvecklingsförvaltningen

Jan Lundberg

Ekonomiska konsekvenser

Föreliggande bärande principer bedöms kunna ligga till grund för ovan beskrivna åtgärder som rymts inom den ekonomiska budgetram som är beslutad.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Antagande av riktlinjer Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder
2. Förslag till riktlinjer Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder
3. Tekniska nämndens protokoll, 2025-04-24 § 42